Prima instanţă: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. Veaceslav Suciu)
Dosarul nr. 2a-2387/23
(2-22027438-02-2a-28062023)

D E C I Z I E

11 iunie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Diana Corlăteanu și Lucia Bagrin
Grefier Mihaela Blanovschi

examinând, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul Andrei Musteața, împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 6 martie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Economii și Împrumut ”HOLERCANI” împotriva lui Petru Deleu, Angelei Musteața, lui Andrei Musteața și lui Ion Tîrgoală privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 25 februarie 2022, Asociația de Economii și Împrumut ”HOLERCANI” (*în continuare AEÎ”HOLERCANI”)*, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Petru Deleu, Angelei Musteața, lui Andrei Musteața și lui Ion Tîrgoală privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că la 31 ianuarie 2020, între AEÎ”HOLERCANI” în calitate de împrumutător şi Petru Deleu, în calitatea de împrumutat, a fost încheiat contractul nr. 1365, privind acordarea unui împrumut în sumă de 43000 lei, pe o perioadă de 18 luni.
Menționează că, drept dovadă privind executarea tranzacției de părțile contractante servește ca probă dispoziția de plată nr. 31 din 31 ianuarie 2020 întocmită pentru eliberarea sumei de bani şi semnată de părţi. La inițierea acţiunii în instanţa de judecată, conform datelor şi calculelor efectuate de către contabilitate, la data de 23 februarie 2022, pârâtul a acumulat o datorie în sumă de 22513,37 lei, după cum urmează: 17369 lei împrumutul restant și 5144,37 lei penalitatea la împrumut.
Susține că, conform p. 1.2 a contractului nr. 1365 din 31 ianuarie 2020, împrumutatul se obligă să ramburseze integral suma împrumutată şi dobânda aferentă până la 31 iulie 2021, conform graficului stabilit în p.2.3 din prezentul

contract. Mai mult decât atât, conform art. 124 alin. (1) Cod civil, stabilește că, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Astfel, în cadrul raportului juridic contractual dintre reclamant și pârâți s-au admis întârzieri de plată mai mult de 45 de zile de la scadență acestuia, ca consecință prin inacțiunile din partea împrumutatului, dă motive ca AEÎ"HOLERCANI" să creadă, că nu poate conta pe executarea din partea debitorului în viitor. Potrivit p. 2.5 a contractului nr. 1365 din 31 ianuarie 2020 pentru sumele restante ale împrumutului şi a dobânzii aferente se percep penalități în mărime de 0,2 % pentru fiecare zi de întârziere, în aşa mod pentru neonorarea obligațiunilor de plată, AEÎ"HOLERCANI" a calculat penalități la împrumut spre rambursare în sumă de 5144,37 lei pînă la data de 23 februarie 2021, astfel, penalitățile calculate sunt legale și întemeiate.

Reiterează că, reclamantul a expediat scrisori în adresa pârâtului și fidejusorilor, referitor la neexecutarea obligațiilor contractuale ale pârâtului, cărora li s-a solicitat, conform prevederilor pct. 3.1 al contractului, să se prezinte la sediul Asociației pentru rambursarea împrumutului, plata dobânzii şi penalităților formate în urma inacțiunilor pârâtului. Astfel, pârâtul şi co-pîrîţii pînă în prezent nu au dat nici un răspuns la pretențiile înaintate în adresa lor pentru soluționarea conflictului pe cale amiabilă şi evitării cheltuielilor judiciare.

Solicită încasarea în mod solidar de la Petru Deleu, Angela Musteața, Andrei Musteața și Ion Tîrgoală, în beneficiul AEÎ"HOLERCANI", a datoriei în sumă de 22513,37 lei, care este constituită din împrumutul restant în sumă de 17369 lei și penalitatea în sumă de 5144,37 lei, taxa de stat și toate cheltuielile judiciare.

2. La 27 mai 2022, AEÎ"HOLERCANI" a înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor. Conținutul acesteia a fost identic cu cererea inițială de chemare în judecată, doar a făcut modificări în partea ce ține de mărimea penalității, aceasta fiind majorată pînă la suma 8513,96.

Solicită încasarea în mod solidar de la Petru Deleu, Angela Musteața, Andrei Musteața și Ion Tîrgoală, în beneficiul AEÎ"HOLERCANI", a datoriei în sumă de 25882,96 lei, care este constituită din împrumutul restant în sumă de 17369 lei și penalitatea în sumă de 8513,96 lei, taxa de stat și toate cheltuielile judiciare.

3. Ulterior la 2 noiembrie 2022, AEÎ"HOLERCANI" a mai înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor din acțiunea privind încasarea datoriei, cu conținut identic cu cererea inițială de chemare în judecată, doar a făcut modificări în partea ce ține de mărimea penalității, aceasta fiind majorată pînă la suma 11193,61.

Solicită încasarea în mod solidar de la Petru Deleu, Angela Musteața, Andrei Musteața și Ion Tîrgoală, în beneficiul AEÎ"HOLERCANI", a datoriei în sumă de 28562,61 lei, care este constituită din: împrumutul restant în sumă de 17369 lei și penalitatea în sumă de 11193,61 lei, taxa de stat și toate cheltuielile judiciare.

4. La 5 decembrie 2022 în ședința de judecată, reprezentantul reclamantei, Sergiu Munteanu, a depus o cerere cu privire la înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. În motivarea cererii a indicat că, la 10 noiembrie 2022, Agenția Servicii Publice, în urma cererii depuse la 7 noiembrie 2022 de AEÎ"MICROÎMPRUMUT" prin care a solicitat înregistrarea reorganizării prin absorbție s-a decis admiterea cererii de înregistrare a reorganizării, s-a înregistrat și s-a consemna în Registrul de stat al persoanelor juridice următoarele date: AEÎ"HOLERCANI" a fost absorbită de către AEÎ"MICROÎMPRUMUT".

Astfel, persoana juridică AEÎ"MICROÎMPRUMUT" este succesor de drept al persoanei juridice AEÎ"HOLERCANI".

Prin urmare, a solicitat admiterea cererii și înlocuirea părții AEÎ"HOLERCANI" cu succesorul ei în drepturi AEÎ"MICROÎMPRUMUT".

5. Prin încheierea protocolară din 5 decembrie 2022, s-a admis cererea avocatului Sergiu Munteanu, ce acționează în interesele reclamantei, și s-a înlocuit partea AEÎ"HOLERCANI", cu succesorul ei în drepturi AEÎ"MICROÎMPRUMUT".

Poziția instanței de fond:

6. Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 6 martie 2023, s-a admis acțiunea. S-a încasat, în mod solidar, de la Petru Deleu, Angela Musteața, Andrei Musteața și Ion Tîrgoală, în beneficiul AEÎ"MICROÎMPRUMUT", împrumutul restant în sumă de 17369 lei, penalitatea în sumă de 11193,61 lei, cheltuielile judiciare legate de plata taxei de stat în sumă de 856,88 lei, în total suma de 29419,49 lei. S-a încasat, în mod solidar, de la Petru Deleu și Ion Tîrgoală, în beneficiul AEÎ"MICROÎMPRUMUT", cheltuielile judiciare legate de citarea publică a pârâților în sumă de 100 lei.

Solicitarea apelantului:

7. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, la 4 aprilie 2023, apelantul Andrei Musteața, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 6 martie 2023. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
8. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Vitalie Cotorobai în mod automat-aleatoriu la 28 iunie 2023.
9. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 6 iulie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel. S-a acordat apelantului un termen de 15 zile de la

recepționarea prezentei încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat.

10. La 14 august 2023, apelantul Andrei Musteața, a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 6 iulie 2023 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost recepționată la 3 august 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar.
11. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2023, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelantul Andrei Musteața.

Argumentele părţilor:

12. În motivarea apelului declarat, a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanţei de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată.

Afirmă că, la momentul semnării contractului de credit, a avut încredere totală în Petru Deleu și în faptul că ultimul își va onora obligațiile contractuale.

Menționează că, cu hotărârea instanței de fond nu este de acord, şi urmează a fi casată în conformitate cu temeiul prevăzut la art. 386 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă şi anume circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente, şi prin prisma art. 387 lit. c) Cod de procedură civilă, a interpretat eronat legea. Or, conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată, drept urmare, hotărârea instanţei de fond contravine prevederilor art. 239 Cod de procedură civilă.

Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată în partea încasării de la Andrei Musteața a datoriei, precum și compensarea din contul intimaților a cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel.

13. Prin încheierea din 10 mai 2024 a Președintelui Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra, s-a dispus redistribuirea cauzei.
14. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Olga Cojocaru în mod automat-aleatoriu la 8 iulie 2024.
15. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, în temeiul dispoziției nr. 35 din 31 decembrie 2024, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 27 ianuarie 2025.

16. În şedinţa instanței de apel, apelantul Andrei Musteața, fiind legal citat, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive. Concomitent, Colegiul reține că, fiind legal citat anterior cu scrisoare recomandată, trimiterile poștale au fost returnate cu mențiunea ”refuzat”.

Intimata AEÎ”MICROÎMPRUMUT” (succesor al AEÎ”HOLERCANI”), în ședința instanței de apel, fiind legal citată pe email și cu scrisoare recomandată, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive.

Intimatul Petru Deleu, fiind legal citat cu scrisoare recomandată, în ședința instanței de apel, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive, trimiterile poștale fiind returnate cu mențiunea ”plecat”.

Intimata Angela Musteața, fiind legal citată cu scrisoare recomandată, în ședința instanței de apel, nu s-a prezentat, trimiterea poștală fiind returnată cu mențiunea ”decedat”. Deși citațiile emise pe numele intimatei s-au returnat cu mențiunea „decedată”, instanța de apel a procedat la examinarea cauzei, întrucât decesul acesteia nu a fost dovedit prin acte de stare civilă aflate la dosar, iar până la data soluționării apelului nu a fost comunicat certificatul de deces.

Intimatul Ion Tîrgoală, fiind legal citat cu scrisoare recomandată, în ședința instanței de apel, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive, trimiterile poștale fiind returnate cu mențiunea ”nereclamat”. Concomitent, Colegiul reține că, anterior, intimatul Ion Tîrgoală a recepționat o citație la 29 noiembrie 2024.

Prin urmare, a fost dispusă examinarea cererii de apel în lipsa participanților la proces care nu s-au prezentat, or, în conformitate cu prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

17. Analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
18. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
19. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.
20. Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantei, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluţionarea prezentei cauze (*a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26;*

Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

21. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
22. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
23. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
24. Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
25. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
26. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
27. Instanţa de apel menţionează că, art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind

singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

28. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
29. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
30. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că în temeiul contractului de credit nr. 1365 din 31 ianuarie 2020, AEÎ"HOLERCANI" a acordat lui Petru Deleu, un credit în sumă totală de 43000 lei pe un termen de 18 luni, cu scadența finală la data de 31 iulie 2021.
31. Concomitent, la 31 ianuarie 2020, între AEÎ"HOLERCANI" şi Angela Musteața, Andrei Musteața și Ion Tîrgoală, au fost încheiate contracte de fidejusiune nr. 1365, potrivit cărora ultimii s-au obligat să răspundă cu averea proprie și să execute în mod solidar și integral obligațiile debitorului Petru Deleu ce decurg din contractul de credit nr. 1365 din 31 ianuarie 2020, în cazul în care ultimul nu-şi execută obligaţiile pecuniare asumate în conformitate cu contractul de credit sus indicat.
32. Invocând că Petru Deleu după ce a achitat câteva rate lunare, a încetat să-și onoreze obligaţiile asumate față de creditor în baza contractului de credit nr. 1365 din 31 ianuarie 2020, a acumulat potrivit calculului datoriei nerambursate din 5 decembrie 2022, o datorie în sumă totală de 28562,61 lei, constituită din: împrumutul restant – 17369 lei și penalitatea – 11193,61 lei.
33. Colegiul atestă că la 2 februarie 2022, AEÎ"HOLERCANI" a întreprins măsuri de soluționare prealabilă a litigiului, înștiințând pârâții în scris, fiind expediată pretenția nr. 1, prin care li s-a propus să achite în termen de 7 zile datoriile acumulate, însă pârâții nu au întreprins careva măsuri de stingere a datoriei.
34. Prin urmare, la 25 februarie 2022, AEÎ"HOLERCANI" a înaintat cerere de chemare în judecată, *ulterior concretizată*, împotriva lui Petru Deleu, Angelei Musteața, lui Andrei Musteața și lui Ion Tîrgoală privind încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.
35. Concomitent, prin încheierea protocolară din 5 decembrie 2022, s-a admis cererea avocatului Sergiu Munteanu, ce acționează în interesele reclamantei, și s-a înlocuit AEÎ"HOLERCANI", cu succesorul ei în drepturi AEÎ"MICROÎMPRUMUT".

36. Iar prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 6 martie 2023, s-a admis acțiunea. S-a încasat, în mod solidar, de la Petru Deleu, Angela Musteața, Andrei Musteața și Ion Tîrgoală, în beneficiul AEÎ"MICROÎMPRUMUT", împrumutul restant în sumă de 17369 lei, penalitatea în sumă de 11193,61 lei, cheltuielile judiciare legate de plata taxei de stat în sumă de 856,88 lei, în total suma de 29419,49 lei. S-a încasat, în mod solidar, de la Petru Deleu și Ion Tîrgoală, în beneficiul AEÎ"MICROÎMPRUMUT", cheltuielile judiciare legate de citarea publică a pârâților în sumă de 100 lei.
37. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, apelantul Andrei Musteața, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 6 martie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată în partea încasării de la Andrei Musteața a datoriei, precum și compensarea din contul intimaților a cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel.
38. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că soluția instanţei de fond privind admiterea acțiunii, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.
39. Cadrul legal relevant speței sunt prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
40. Conform prevederilor art. 9 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod și de alte legi.
41. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
42. Conform prevederilor art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.
43. Conform prevederilor art. 775 alin. (1) din Codul civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

44. Conform prevederilor art. 776 din Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
45. Potrivit prevederilor art. 858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
46. Conform prevederilor art. 1242 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.
47. Conform prevederilor art. 1247 alin. (1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluţiunea împrumutului.
48. Conform prevederilor art. 1248 alin.(1) din Codul civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art.942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Iar potrivit alin.(2) din același articol, dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobânzii aferente în condiţiile stabilite la art. 864 alin. (2) şi (4).
49. Concomitent, conform prevederilor art. 901 alin. (1) din Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligaţiei; b) să suspende executarea obligaţiei corelative; c) să reducă obligaţia sa corelativă; d) să recurgă la rezoluţiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.
50. Conform prevederilor art. 942 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Alin. (2) prevede că rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia

pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract. Potrivit alin. (3), debitorul consumator are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întîrzierii plăţii este mai mic decît rata legală a dobînzii de întîrziere. Alin. (4) prevede că în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobînda de întîrziere. Alin. (5) prevede că pe perioada în care suma de bani nu este plătită la scadenţă cu justificare, debitorul datorează doar dobînda de întîrziere la rata prevăzută la art.874. Debitorul consumator nu datorează asemenea dobîndă de întîrziere. Iar potrivit alin. (6) al aceluiași articol, orice clauza contrară dispoziţiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.

51. Conform prevederilor art. 1628 alin. (1) din Codul civil, garanţiile personale pot fi accesorii (fidejusiunea) sau autonome. Alin. (2) prevede că fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată. Iar potrivit alin. (3), garanţie personală autonomă se consideră obligaţia garantului asumată în folosul unui creditor, în scop de garanţie, în care se prevede expres sau din care rezultă în chip neîndoielnic faptul că ea nu depinde de obligaţia pe care o altă persoană o datorează creditorului.
52. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul atestă că instanța de fond just a dispus admiterea cererii de chemare în judecată depusă de AEÎ”MICROÎMPRUMUT” (succesor al AEÎ”HOLERCANI”), or, reclamanta-intimată a confirmat prin probe pertinente că și-a onorat obligațiunea contractuală asumată, la locul și modul stabilit, cu bună-credință, însă Petru Deleu, Angela Musteața, Andrei Musteața și Ion Tîrgoală, nu au justificat motivele neexecutării obligației, motiv din care, creditorul a purces la mijloacele juridice de apărare urmare a neexecutării fără justificare – încasarea silită a prejudiciului.
53. Distinct din cele constatate, Colegiul atestă că instanța de fond just a conchis că în virtutea contractului nr. 1365 din 31 ianuarie 2020 și a contractului de fidejusiune, urmează a fi admisă acțiunea cu încasarea în mod solidar, de la Petru Deleu, Angela Musteața, Andrei Musteața și Ion Tîrgoală, în beneficiul AEÎ”MICROÎMPRUMUT”, împrumutul restant în sumă de 17369 lei și penalitatea în sumă de 11193,61 lei.

54. În situația descrisă, deși apelantul-pârât Andrei Musteața pretinde că instanța de fond a modificat natura contractului din unul oneros în unul gratuit, acest fapt nu corespunde realității și nu poate fi acceptat de instanța de apel, situația fiind analizată și descrisă anterior.
55. Colegiul punctează că nici o probă prezentată în apel, nu este de natură să infirme constatările de fapt ale instanței de fond sau să justifice o casare.
56. Colegiul remarcă că, unicul argument al apelantului Andrei Musteața invocat în cererea de apel, este faptul că la momentul semnării contractului de credit, a avut încredere totală în Petru Deleu și în capacitatea acestuia de a-și onora obligațiile, susținând că nu ar trebui să fie ținut răspunzător pentru neexecutarea contractului.
57. Instanța de apel constată că aceste susțineri sunt neîntemeiate, or, obligația solidară presupune că fiecare dintre debitori este ținut pentru întreaga datorie, iar plata făcută de unul dintre ei stinge obligația și pentru ceilalți. Din contractul de credit și de fidejusiune, rezultă că apelantul a semnat în calitate de fidejusor, asumându-și în mod expres obligația de restituire a împrumutului în mod solidar cu ceilalți debitori.
58. Faptul că apelantul a avut încredere în Petru Deleu, nu constituie o cauză de exonerare de răspundere. Obligațiile contractuale nu depind de încrederea subiectivă dintre părți, ci de consimțământul exprimat în contract și de efectele juridice ale acestuia.
59. De asemenea, Colegiul atestă că, apelantul Andrei Musteața, nu a prezentat probe care să demonstreze nulitatea, vicierea consimțământului sau o altă cauză de neexecutare a obligației care să înlăture răspunderea sa contractuală.
60. În aceste condiții, instanța de apel reține că hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, fiind pronunțată cu respectarea dispozițiilor legale și a principiilor răspunderii solidare a debitorilor.
61. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor apelantului Andrei Musteața, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
62. Referitor la cheltuielile de judecată, Colegiul reține că potrivit prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
63. Conform prevederilor art. 94, alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu privire la repartizarea cheltuielilor de judecată între părţi, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de

judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

64. În așa împrejurări, reținând dispozițiile prevederilor sus menționate, dat fiind faptul că cererea de chemare în judecată a fost admisă, Colegiul atestă că instanța de fond just a admis și pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată.
65. La fel, reținând dispozițiile art. 94 Cod de procedură civilă, în legătură cu faptul că apelul declarat de apelantul Andrei Musteața, urmează a fi respins, instanța va respinge și cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat în instanța de apel.
66. La caz, instanța de fond just a admis acțiunea, a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.
67. În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantul Andrei Musteața, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.
68. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 din Codul de procedură civilă, apelantul-pârât, în fața instanţei de fond, nu a adus careva probe în susținerea poziției sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a admis acțiunea.
69. În plus, este important de remarcat faptul că apelantul-pârât, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
70. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelantul Andrei Musteața.

Se menține hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 6 martie 2023.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Lucia Bagrin